

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha

žalobce: **A. S., nar. x, st. příslušnost x**
bytem x
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Brno, Příkop 8

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
odbor azylové a migrační politiky
sídlem Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného správním orgánem

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 22.5.2017 a dne 24.5.2017 nepřijal od žalobce jeho žádost o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a žádost o trvalý pobyt byl nezákonný.
- II. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu, který spatřuje v jednání pracovníků žalovaného Ministerstva vnitra, kteří od žalobce dne 22.5.2017 a 24.5.2017 na pracovišti žalovaného v Praze, Žukovského 2 nepřijali jeho žádost o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a nepřijali jeho žádost o trvalý pobyt, přestože se žalobce za účelem obou těchto

podání osobně dostavil v úředních hodinách a byl osobně přítomen i u přepážky. Tímto postupem bylo zasaženo do práva žalobce zaručeného v článku 36 odst. 1 listině základních práv a svobod. Žalobce zdůraznil, že se dostavil znovu dne 24.5.2017 přišel i s přítelem, který lépe ovládá jazyk. Pracovnice mu řekla, že nemůže žádosti přijmout, on na přijetí trval, pak se objevil nějaký mladý muž, který pracovníci přepážky přijetí zakázal. Sdělil žalobci, že dosud probíhá řízení o předchozí žádosti a žádost o trvání pobytu nelze přijmout, protože žalobce nemá povolení k pobytu.

2. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že postup pracovníků nepovažuje za nezákonný, vycházel z platné právní úpravy. Odkázal na úřední záznam ze dne 28.6.2017, který sepsala pracovnice přepážky. Zdůraznil, že pracovnice při prověření podané žádosti zjistila, že žalobce má již podanou žádost o dlouhodobý pobyt a k žádosti o trvalý pobyt nepředložil kromě cestovního dokladu žádné jiné náležitosti. Proto žalobci sdělila po poradě s koordinátorem, že jeho další žádost o dlouhodobý pobyt bude zastavena jako bezpředmětná a u druhé žádosti by bylo vhodnější podávat s více požadovanými náležitostmi. Tyto informace požadoval žalobce telefonicky sdělit právnímu zástupci, ale bylo mu vysvětleno, že provozní pravidla na pracovišti zakazují používání telefonu v prostoru přepážek. Následné jednání žalobce bylo pracovníci přepážky pochopeno, že podání žádosti ještě zváží a probere danou věc se svým právním zástupcem osobně. Postup tedy nepovažuje za nezákonný zásah, neboť žalobci bylo řádně objasněno, jaký bude postup s jím dokládánými žádostmi o pobytové oprávnění a nebylo mu bráněno podat dané žádosti. Zdůraznil, že účastník řízení se ke správnímu orgánu dostavil opětovně dne 29.5.2017 a vzhledem k tomu, že jasně projevil vůli obě žádosti podat, byly obě žádosti přijaty a vede se o nich správní řízení.
3. Z úředního záznamu sepsaného M. S., odborným referentem dne 28.6.2017 zjistil soud, že se žalobce dne 24.5.2017 dostavil na pracoviště žalovaného ve věci osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a žádosti o trvalý pobyt dle § 68 zákona o pobytu cizinců. Po prostudování obou žádostí na přepážce č. 3 a po provedení kontroly osoby cizince seznala, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu již byla žadatelem podána a dosud řízení nebylo pravomocně skončeno. Zahájení řízení tak bránila překážka věci zahájené. Žádost o trvalý pobyt zase neobsahovala všechny předepsané náležitosti. Vzhledem k nedlouhému působení na pozici referenta si šla ověřit své závěry profesně staršímu kolegovi, který je potvrdil. Po návratu k přepážce sdělila žadateli veškeré skutečnosti a předeslala, že i přesto obě žádosti přijme. Kolega se pokusil o totéž, tedy o vysvětlení nevhodnosti podání dvojí žádosti v téže věci a v hodnosti podání kompletní žádosti o trvalý pobyt, která bude obsahovat všechny předepsané náležitosti. Žadatel i jeho doprovod trvali na tom, aby tyto informace sdělili právnímu zástupci, avšak bylo vysvětleno, že telefonická komunikace pracovníků správního orgánu s třetími osobami není zavedenou praxí a všechny osoby zúčastněné na jednání musí být ztotožněny a uvedeny na základě plné moci či souhlasu žadatele s přítomností osoby v příslušném spise. Pracovnice dále uvedla, že z jednání žadatele seznala, že podání obou žádostí hodlal vzhledem k uvedeným informacím o existenci překážky řízení a vadách žádosti s pomocí právního zástupce odstranit, respektive vyčkat na odpadnutí zmíněné překážky řízení. Vzhledem k tomu, že z jednání vyplynulo, že právní zástupce je dostupný pouze telefonicky a s ohledem na jazykovou bariéru, doporučila žadateli obrátit se na poradce Arcidiecézní charity Praha, kteří poskytují asistenci a to i při jednání na pracovišti včetně pomoci při vyplňování žádosti a asistence a tlumočení na přepážkách. Následně se věnovala odbavení jiných osob. Žadatelově snaze o opakované podání žádosti již přítomna nebyla.

4. Z úředního záznamu odborného referenta B. Š. ze dne 16.6.2017 soud zjistil, že dne 24.5.2017 se dostavil cizinec za účelem podání uvedených dvou žádostí. Byl odbaven na přepážce č. 3. Následně za ním přišla konzultovat tato podání pracovnice. Sdělil kolegyni, že v případě podání žádosti o dlouhodobý pobyt bude řízení na místě zastaveno z důvodu litispendence a že by o tom cizince měla informovat. Kolegyně odešla zpět k přepážce, brzy přišla se žádostí o to, aby byl jednání přítomen a případně cizinci objasnil situaci. Při jednání se cizince obrátil s dotazem, zda si může žádost podat. Odvolával se na to, že jsme povinni žádosti přijmout. Vysvětlil mu situaci dvojího podání žádosti o dlouhodobý pobyt a k žádosti o trvalý pobyt uvedl, že z důvodu chybějících náležitostí, bude žádost na místě přerušena a vysvětlil mu vhodnost podání kompletní žádosti o trvalý pobyt. Podání mu ale nerozmlouval. K žádosti o telefonický kontakt právního zástupce by se vyjádřil shodně jako pracovnice přepážky. Následně mu kolegyně sdělila, že cizince se rozhodl podání ještě uvážit a že mu doporučila obrátit se na poradce neziskové organizace Charitas. Dne 25.5.2017 mu bylo sděleno, že výše zmíněný cizinec údajně čekal do konce úřední doby na odbavení a opakované vysvětlení celého případu. V této záležitosti dne 24.5.2017 jej ale již nikdo nekontaktoval.
5. Městský soud v Praze vycházel při posouzení důvodnosti podané žaloby z pojmového vymezení nezákonného zásahu obsaženého v § 82 zákona č. 150/2002 Sb. – soudního řádu správního v platném znění (dále jen s. ř. s.), podle kterého každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
6. Z podané žaloby je patrné, že žalobce nezákonný zásah spatřuje v jednání pracovníků žalovaného ministerstva vnitra, kteří nepřijali od žalobce dne 22.5.2017 a 24.5.2017 na pracovišti žalovaného v Praze, Žukovského 2 jeho žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a o trvalý pobyt, přestože se žalobce za účelem obou těchto podání osobně dostavil v úředních hodinách a byl osobně přítomen i u přepážky.
7. Z předloženého vyjádření žalovaného a připojených úředních záznamů je patrné, že žalobce se skutečně osobně dostavil k přepážce, kde se snažil obě výše uvedené žádosti u žalovaného podat a že mu pracovníky žalovaného bylo vysvětleno, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu již má žalobce podanou a žádost o trvalý pobyt neobsahovala všechny předepsané náležitosti. Z těchto důvodů sdělili žalobci, že řízení o žádosti o dlouhodobý pobyt bude na místě zastaveno z důvodu litispendence, a řízení o žádosti o trvalý pobyt bude na místě přerušeno za účelem odstranění vad a že by pro žadatele bylo vhodnější podat si novou kompletní žádost.
8. Se žalovaným lze souhlasit, že žádost by měla obsahovat zákonem stanovené náležitosti a musí být přípustná. Obecné náležitosti žádosti stanovuje správní řád v § 45 a násl. a v § 37, kde jsou uvedeny náležitosti podání. Kromě toho v projednávané věci upravuje náležitosti podaných žádosti i zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců.
9. Nelze však již souhlasit s tím, jakým způsobem žalovaný postupoval vůči žalobci, který se u něho snažil žádosti podat. Na obě situace vniklé při podání výše uvedených žádostí správní řád pamatuje a stanovuje postup, jak má za této situace správní orgán reagovat.
10. Podle ustanovení § 45 odst. 3 správního řádu žádost skutečně nesmí být zjevně právně nepřipustná. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že tomu tak je, takovou žádost

neprojednává a řízení zastaví (§ 66). Se žalovaným lze tedy souhlasit v tom, že pokud měl žalobce již dříve podanou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, bránila tato překážka zahájení řízení o téže věci z téhož důvodu, což výslovně upravuje ustanovení § 48 odst. 1 správního řádu. To však neznamená, že by bylo podání v pořadí druhé žádosti vyloučeno, tedy že by žadatel (žalobce) druhou žádost podat nesměl a správní orgán by byl oprávněn druhou žádost vůbec nepřijmout. Nebylo proto namístě začít přesvědčovat žalobce, aby v pořadí druhou žádost již nepodával, ale žalovaný měl za této situace žádost přijmout a řízení usnesením zastavit podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu, které zjištění překážky podle § 48 odst. 1 jako důvod pro zastavení řízení výslovně uvádí.

11. Pokud jde o žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu, ani v tomto případě nepostupoval žalovaný v souladu se zákonem, když jeho pracovníci přesvědčovali žalobce o tom, že když žádost neobsahuje všechny předepsané náležitosti, bude vhodnější, když žadatel tuto žádost podá, až ji bude mít kompletní. Jestliže žalobce přes uvedené poučení trval na podání žádosti, nebyl správní orgán oprávněn tuto žádost nepřijmout, resp. její přijetí odmítnout.
12. Jak soud již výše uvedl, žádost musí mít požadované náležitosti, které stanovuje zákon. Pokud je však nemá nebo trpí-li jinými vadami, stanovuje správní řád v § 45 odst. 2 povinnost správního orgánu pomoci žadateli nedostatky odstranit na místě nebo vyzvat žadatele k jejich odstranění, k čemuž mu poskytne k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu. Žalovaný ale ani tento postup nedodržel, a proto soud dospěl k závěru, že se i v případě, kdy odmítl přijmout žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu proto, že neobsahovala předepsané náležitosti, dopustil nezákonného zásahu do práv žalobce podle § 82 s.ř.s.
13. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, a proto jí podle ustanovení § 87 odst. 2 soudního řádu správního vyhověl.
14. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby) a dva režijní paušály po 300 Kč. Náklady za právní zastoupení činí částku 6 800 Kč. K tomu je nutno připočítat daň z přidané hodnoty ve výši 21% z této částky, neboť zástupce žalobce osvědčil před soudem, že je plátcem této daně, která v dané věci činí 1 428 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, a proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. ledna 2018

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu